

**Musiikkiterapian ajankohtaisia
kysymyksiä
Suomen musiikkiterapiayhdistys ry.
kevätseminaari 4.-6.4.2008
Lahdessa**

4.4.2008
Myötätuntouupumus Leena Nissinen
psykoterapeutti, työnohjaaja

KÄRSIMYKSEN KOSKETUS

MITÄ TERAPEUTISSA TAPAHTUU?

**MITEN KÄRSIVÄN HOITAMINEN MUUNTUU
TERAPEUTIN UUPUMISEKSI?**

**MIHIN VOI VAIKUTTAA
ENNALTAEHKÄISYSSÄ JA HOIDOSSA?**

Myötätuntouupuminen

- **Myötätuntouupuminen** on seuraus toistuvasta, empaattisesta vuorovaikutuksesta kärsivän ihmisen kanssa tai kärsimyksen muusta todistamisesta.
- Se on jännittyneisyyden tila, jossa mielen täyttävät lisääntyvästi autettavien elämänkohtalot ja niihin liittyvä ahdistus
- Uupuminen ilmenee emotionaalisesti kuormittavien ihmissuhteiden, tilanteiden ja niistä muistuttavien asioiden torjuntana.
- Sille ovat ominaisia fyysiset stressireaktiot, sisäinen turtuneisuus, kyynisyys, ammatillisen itsetunnon heikkeneminen sekä ihmissuhdeongelmat työssä ja yksityiselämässä.

Uuvuttavuuden ja tyydyttävyyden sidos terapiatyössä

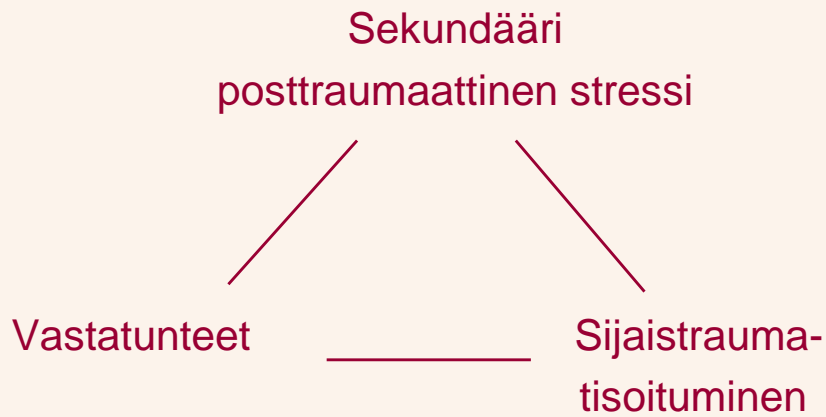
Uuvuttavat prosessit lähtevät liikkeelle työn sisällöstä; ne eivät ole ensisijaisesti seuraus persoonallisista tekijöistä eivätkä epäammattillisuudesta.

Koska emotionaalisesti kuormittavat tekijät kertovat asiakkaiden todellisuudesta ja ovat osa vuorovaikutuksesta heidän kanssaan, niiden käsittely lisää tieto-taitoa ja voi vahvistaa ammatillisesti.

Uupumisriski ja työn tyydyttävyys liittyvät asiakastyössä samoihin asioihin, ne ovat jatkuvassa dialogissa ja voivat olla keskenään tasapainossa.

Myötätuntuupumisen prosessin käsitteitä

Kokemusmaailman muutokset: tuntemisen tapa, ajatukset, tulkinnat, toimintatavat

(sijaistraumatisoituminen)

- identiteetti, ihmiskuva, maailmankuva, henkisyys, arvot, uskomukset, toivo
- tunteidensieto, tunne elinkyvystä ja rakastetuksi tulemisesta, toisista huolehtiminen
- itsetuntemus, ihmissuhdetaidot ja kyky itsen suojelemiseen
- itseä ja toisia koskevat uskomukset turvallisuudesta, kunnioituksesta, luottamuksesta, läheisyydestä, kontrollista sekä vallasta
- muisti saattaa valikoida pois kipeimpiä kokemuksia ja tietoisuus vääristää alkuperäisen tarinan; havainnointi muuttuu valikoivaksi

Myötätuntouppumisen prosessi, yksilö- ja yhteisötaso

(Charles Figley)

Ennaltaehkäisy ja hoito

Kaikilla taustatekijöiden yksilö- ja yhteisötasoilla on tärkeää tunnustaa ja tunnistaa myötätuntouppumisen riski

Käsittelyyn ja vaikuttamiseen tarvitaan koko organisaation sitoutuminen

Tarvitaan perusasenne:

- (1) mtu-riski on ihmisten tragedioihin liittyvän työn "luontaisetu", ei poikkeustila
- (2) uuvuttaviin prosesseihin liittyy työn tyydyttävyys

Ennaltaehkäisy ja hoito, jatkuu

Yhteisössä tarvitaan:

- (1) ilmiön normalisointia: tietoa myötätuntostressistä ja ammatillisen itsetunnon suojaamista
- (2) tietoa mtu:n stressinhallinnasta ja sen resursointia, mtu-riskiin fokusoitua työnohjausta ja koulutusta
- (3) kunnioitukseen ja luottamukseen perustuvaa dialogia
- (4) jatkuvaa keskustelua ja vaikuttamista, tuki organisaation rakenteissa

Terapeutin itsehoito?

Mihin itse olen sisäisesti valmis,
sen olen valmis vastaanottamaan ja
jakamaan asiakkaiden kanssa.
Ammatilliset ja henkilökohtaiset tarpeet?

Yhteisön itsehoito?

Yhteydet ihmisten välillä?

Keskustelukulttuuri?

Mitä näemme ja kuulemme asiakkaista, miten ajattelemme sen vaikuttavan toimintatapoihimme?

Mihin kannustamme ja miten tuemme toisiamme?

Ilo?

**Yksilöllinen ja yhteisöllinen
tiedostaminen ja normalisointi**

**Stressinhallinta ja tasapaino,
rajat!**

Yhteys

Toivo ja ilo

